

Стратегија климатских промена са Акционим планом

Пројекат финансира
Европска унија

Билтен бр. 2 - март 2018.

www.klimatskastrategija.eu/

Израда Стратегије климатских промена са акционим планом

Процена постојећег институционалног оквира и оквира политике

Извештај о Резултату 1 о процени постојећег институционалног оквира и оквира политике, недавно је представљен на састанку Радне групе пројекта. Циљ овог резултата био је идентификовање кључних ограничења у спровођењу политике која би могла спречити Србију да постигне своје тренутно постављене циљеве или да у будућности постави амбициозније циљеве у вези са ублажавањем и, у мањој мери, прилагођавањем климатских промена. Оваквом проценом, овај резултат ће осигурати допринос у моделирању, посебно за израду основних сценарија (Резултат 2) и израду Стратегије и Акционог плана (Резултат 6), кроз формулацију препорука.

Анализирана су четири сектора: енергетика, пољопривреда, шумарство и отпад са отпадним водама. Иако је процена сваког сектора, као и сваког документа политике, резултирала са врло специфичним налазима, могу се идентификовати неки општи налази.

Као опште правило, процењени документи политике (као што су стратегије, планови, програми или правилници) не дају конкретне референце за климатске промене. Ипак, велика већина таквих докумената политике има директан или индиректан утицај на политику о климатским променама промовишући повећање или смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште и/или повећањем или смањивањем угрожености утицаја климатских промена.

Интеграција Србије у Европску унију поставља значајне изазове, јер многе директиве и прописи ЕУ морају бити у потпуности пренети у правни систем Србије. Поред тога, утврђено је да су за већину усвојених докумената политике

нивои имплементације ниски. То је углавном због недостатка инструмената за имплементацију, укључујући оне регулаторне и финансијске инструменте.

Институционални оквир у Србији је такође препознат као кључно ограничење за планирање и имплементацију политике: општи ниво ресурса у институцијама у Србији није погодан за ефективно и ефикасно планирање и спровођење политика.

У овом контексту, Извештај о Резултату 1 укључује низ специфичних и генеричких препорука. Већина оваквих препорука има за циљ решавање недостатка институционалних капацитета, укључујући и људске/техничке и финансијске ресурсе како би се промовисало планирање и имплементација тих политика.

Извештај ће ускоро бити доступан на веб страници пројекта.

Допринос заинтересованих страна

Састанак Радне групе пројекта

Други састанак Радне групе пројекта одржан је 20. марта у Палати Србије. Скоро 30 учесника из јавних и приватних заинтересованих страна разговарало је о извештајима Резултата 1 и 5 (прочитајте даље у овом Билтену), као и о кључним методолошким аспектима, параметрима и претпоставкама моделирања сценарија емисије гасова из Резултата 2.

Учесници су дали специфичне и свеобухватне напомене о свим ставкама и изразили општу захвалност на раду и презентовању предлога.

Конкретно, учесници су сматрали да, узимајући у обзир препоруке Резултата 1 у контексту Резултата 6 (израда стратегије и акционог плана), важно је направити детаљну процену потреба за капацитетима у циљу осигурања да се поред већ траженог броја потребних људи за спровођење политика, идентификују и неопходне вештине за сваког по наособ.

Поред тога, препоручено је да се приликом утврђивања трошкова везаних за политике и мере, јасно назначе које трошкове ће сносити јавни сектор, а које ће трошкове сносити приватни сектор.

На крају, у знак признања свих напора везаних за спровођење климатских политика, заинтересоване стране су такође изразиле важност ангажовања Министарства финансија у раду овог пројекта.

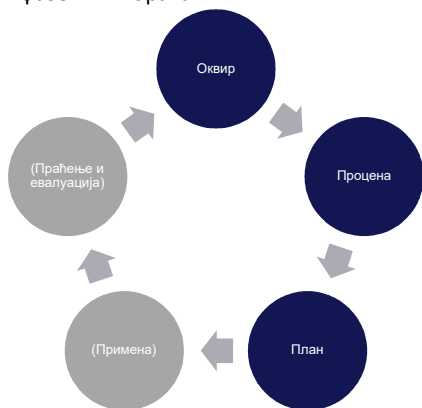
Следећи састанак радне групе предвиђен је за април, на ком ће се разговарати о сценаријима емисије гасова стаклене баште - ГХГ, о оба основна сценарија (Резултат 2) и о сценаријима ублажавања (Резултат 3).

Оквир за планирање прилагођавања (ОПП)

Радној групи пројекта представљен је Оквир за планирање прилагођавања

ОПП је припремљен и урађен у оквиру Резултата 5 пројекта, који је дизајниран тако да може да га користи свако ко промовише иницијативу, било да су то политике, програм, план, пројекат или активност, било да је то јавно или приватно. ОПП се усредсређује на процену ризика климатских промена и екстремних временских утицаја, те поставља као приоритет и идентификује, опције прилагођавања како би се смањила озбиљност кључног ризика. При томе, ОПП може омогућити ефикасније циљање расположивих капацитета и ресурса како би подржао постизање циљева прилагођавања климатским променама. Оквир се такође бави развојем плана адаптације за подршку имплементацији, праћењу и евалуацији опција прилагођавања.

ОПП се користи као алат, 'корак по корак', са склопом водећих питања за сваки корак посебно, како би омогућио кориснику кретање ка напред у прављењу оквира, процени и на крају самом планирању. ОПП се састоји од три фазе и 11 корака.

ОПП укључује три фазе од укупно 5 типичних фаза у процесу планирања.

Фаза 1: Оквир

- Корак 1.1: Дефинисање циљева при- мене ОПП
- Корак 1.2: Дефинисање обима при- мене ОПП
- Корак 1.2А: Дефинисање тематског оквира
- Корак 1.2В: Дефинисање територи- јалног оквира
- Корак 1.3: Утврђивање потребних ресурса за примену ОПП
- Корак 1.4 Дефинисање одговорно- сти у примени ОПП
- Корак 1.5: Идентификација и укључивање заинтересованих страна
- Корак 1.6: Прикупљање података и информација о клими, климатским променама и екстремним време- нским приликама

Фаза 2: Процена

- Корак 2.1: Идентификација утицаја климатских промена
- Корак 2.2: Процена ризика повеза- них са различитим утицајима клима- тских промена
- Корак 2.3: Саставити списак мера адаптације
- Корак 2.4: Анализирати опције и одредити приоритетне мере прилагођавања

Фаза 3: План

- Корак 3: План и мере прилагођавања

Резултат 5 о адаптацији завршен

По три опције прилагођавања клима- тским променама су дефинисане и процењене за 2030. и 2050. годину

Идентификација три опције прилаго- ђавања за три приоритетна сектора: пољопривреде, шумарства и водопривреде постигнута је применом Оквира за планирање прилагођавања (ОПП).

Информације о сценаријима и утицаји- ма климатских промена, као и ко- мплетну листу мера прилагођавања које

су узете у обзир, обухваћене су Другим Националним извештајем Србије (ДНИ).

Ангажован је ограничен број секторских заинтересованих страна како би процениле ризике који су повезани са различитим утицајима климатских про- мена у оквиру њихових сектора, ства- рајући матрицу и идентификујући оне утицаје који представљају највећи ризик (већа вероватноћа догађања и већа озбиљност последица).

Затим су изабране мере, обухваћене у ДНИ, које се баве овим највишим ризи- цима и подложне су евалуацији кори- стећи се методологијом анализе више- струких критеријума. Заинтересоване стране су урадиле ову евалуацију и резу- лтат је утврђивање три приоритетне мере за сваки од приоритетних сектора :

- Пољопривреда – производња хране
  - Изградња нових система за наво- дњавање и ефикасна употреба постојећих
  - Вишенаменска мала акумулациона језера, баре и резервоари за водо- снабдевање, наводњавање, контро- лу ерозије, сервиси екосистема
  - Прилагођавање технологије култи- вације (избор врста и агро техничких мера)
- Шумарство – биоенергија
  - Пошумљавање новог земљишта користећи мапираних локација и врсте стабала прилагођене клима- тским променама
  - Промена праксе управљања шума- ма како би била ближа природном приступу управљања шумама
  - Увођење приступа "климатски паметно шумарство"
- Хидрологија и водопривреда – хидро-електрична производња
  - Изградња поплавних баријера и додатних мера у сливу
  - Унапређење система за посматра- ње, прикупљање података и систе- ме раног упозоравања за екстре- мне климатске и хидролошке дога- ђаје и развој математичких модела за оптимално управљање ХЕ
  - Повећање капацитета за склади- штење воде

КОНТАКТ:

Пројекат ЕУ "Стратегија климатских промена са Акционим планом", Министарство заштите животне средине СИБ 3, Омладинских бригада 1 / 319, 11070 Нови Београд, Република Србија, Тел.: +381 (0) 11 3131 220

Данијела Божанић, Danijela.Bozanic@ekologija.gov.rs

Шеф одсека за климатске промене, Министарство заштите животне средине

Матеј Гасперич, Matej.Gasperic@gfa-group.de

Кључни експерт на пројекту

Гонзало Кавалерио, Goncalo.Cavalheiro@gfa-group.de

Кључни експерт на пројекту

Садржај ове публикације је искључива одговорност пројектног тима и не може на било који начин одражавати став Европске уније.

Пројекат спроводи
конзорцијум којим предводи

GFA
CONSULTING GROUP